

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PREUZIMANJU AKCIONARSKIH DRUŠTAVA

Član 1.

U Zakonu o preuzimanju akcionarskih društava („Službeni glasnik RS”, br. 46/06 i 107/09), u nazivu iznad člana 1. reči: „i primena” brišu se i u članu 1. stav 1. posle reči: „uslovi i postupak za preuzimanje akcionarskih društava” dodaju se reči: „čije je sedište u Republici Srbiji (u daljem tekstu: Republika)”.

St. 2. i 3. brišu se.

Član 2.

U članu 2. tačka 1) menja se i glasi:

„1) ciljno društvo je akcionarsko društvo u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva i koja ispunjavaju bar jedan od sledećih uslova:

(1) čijim se akcijama trguje na regulisanom tržištu, odnosno multilateralnoj trgovačkoj platformi (u daljem tekstu: MTP) u Republici u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala;

(2) koje ima više od 100 akcionara svakog poslednjeg dana u tri uzastopna meseca, kao i ukupni kapital od najmanje 3.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti;”.

U tački 2) posle reči: „za kupovinu svih akcija” dodaju se reči: „koje su izdate”.

Posle tačke 2) dodaje se tačka 2a), koja glasi:

„2a) ponuda za preuzimanje može istovremeno biti upućena i za sticanje preferencijalnih akcija u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva (u daljem tekstu: preferencijalne akcije);”.

Tačka 5) menja se i glasi:

„5) akcije s pravom glasa su obične akcije ciljnog društva u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva (u daljem tekstu: akcije s pravom glasa);”.

Tačka 6) menja se i glasi:

„6) akcionar ciljnog društva je zakoniti imalac akcija u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala;”.

Tačka 7) menja se i glasi:

„7) privilegovana informacija je insajderska informacija u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala;”.

Dodaje se stav 2, koji glasi:

„Kada ciljno društvo nema upravni odbor u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, odredbe ovog zakona o pravima i obavezama upravnog odbora shodno se primenjuju na odgovarajuće organe društva propisane zakonom kojim se uređuju privredna društva.”

Član 3.

U članu 3. tačka 2) menja se i glasi:

„2) ako lice stekne kontrolu nad društvom, ostali akcionari moraju biti zaštićeni tako da mogu pod istim uslovima da prodaju svoje akcije ponuđaču;”.

Član 4.

Član 4. menja se i glasi:

„Član 4.

Lica koja zajednički deluju su lica koja sarađuju međusobno ili sa ciljnim društvom, na osnovu sporazuma, izričitog ili prećutnog, usmenog ili pismenog, čiji je cilj sticanje akcija s pravom glasa, usklađeno ostvarivanje prava glasa ili sprečavanje drugog lica u sprovođenju postupka preuzimanja.

Za sledeća lica se smatra da deluju zajednički:

- 1) lica koja povezuju okolnosti u vezi sa sticanjem akcija, kao što su:
 - vreme ili period u kome su sticala akcije,
 - mesto sticanja,
 - način sticanja,
 - odredbe ugovora o sticanju,
 - vrednost stečenih akcija,
 - druge okolnosti koje su dovele do sticanja akcija koje ukazuju na usklađenost u sticanju ili zajedničkoj nameri lica;
- 2) članovi upravnog i nadzornog odbora društava koja deluju zajednički;
- 3) članovi upravnog i nadzornog odbora sa društvima u kojima vrše navedene funkcije;
- 4) lica koja su na skupštini ciljnog društva predlagala imenovanje ili razrešenje članova upravnog ili nadzornog odbora, ili druge odluke, za čije donošenje je potrebna kvalifikovana većina prisutnih glasova i koja su glasala za donošenje takvih odluka.

Zajedničkim delovanjem, u smislu ovog zakona, smatra se i kada društvo za upravljanje upravlja sa više investicionih, odnosno dobrovoljnih penzijskih fondova.

Fizička i pravna lica deluju zajednički i kad jedno od njih, posredno ili neposredno, kontroliše drugo ili druga pravna lica.

U smislu stava 4. ovog člana, smatra se da fizičko, odnosno pravno lice kontroliše pravno lice ako ima:

- 1) posredno ili neposredno 25% i veće učešće u osnovnom kapitalu pravnog lica;
- 2) posredno ili neposredno 25% i više glasačkih prava na skupštini akcionara pravnog lica;
- 3) pravo upravljanja, odnosno vođenja poslovne i finansijske politike pravnog lica na osnovu ovlašćenja iz statuta, sporazuma ili ugovora;
- 4) posredno ili neposredno preovlađujući uticaj na vođenje poslova i donošenje odluka.

Privredna društva deluju zajednički ako su međusobno povezana u smislu ovog zakona i zakona kojim se uređuju privredna društva.

Smatra se da fizička lica deluju zajednički ako su bračni drugovi, roditelji i potomci, usvojilac i usvojenici, staralac, štićenici i potomci štićenika, srodnici do trećeg stepena srodstva u pobočnoj liniji, uključujući i srodstvo po tazbini.”

Član 5.

U članu 5. stav 1. reči: „tačka 1)” brišu se.

Stav 2. menja se i glasi:

„Akcijama s pravom glasa sticaoca dodaju se akcije s pravom glasa lica koja s njim zajednički deluju.”

U stavu 3. reči: „tačka 1)” brišu se.

Dodaje se stav 4, koji glasi:

„U slučaju iz stava 3. ovog člana, ciljno društvo ne može biti ponuđač.”

Član 6.

Posle člana 5. dodaju se naziv člana i član 5a, koji glase:

„Utvrdjivanje broja i procenta akcija s pravom glasa

Član 5a

Pri utvrđivanju broja akcija s pravom glasa ciljnog društva koje poseduje ponuđač i lica koja s njim deluju zajednički, u skladu sa ovim zakonom, sabiraju se akcije s pravom glasa ciljnog društva:

- 1) koje su ta lica stekla;
- 2) koje su ta lica prenela na treće lica kao obezbeđenje, osim ako treće lica ima ovlašćenje da samostalno ostvaruje pravo glasa iz tih akcija nezavisno;
- 3) za koje je u korist tih lica uspostavljeno pravo plodouživanja;
- 4) koje ponuđač može steći izjavom volje kao npr. opcija za kupovinu akcija;
- 5) koje su tim licima poverene kao punomoćniku, ako oni mogu pravo glasa iz tih akcija ostvarivati samostalno, po svojoj oceni, bez posebnog uputstva akcionara.

U smislu ovog zakona, procenat akcija s pravom glasa u ciljnom društvu izračunava se u odnosu na sve akcije ciljnog društva koje su izdate kao akcije s pravom glasa, uključujući i sopstvene akcije ciljnog društva i akcije kod kojih je ostvarivanje prava glasa isključeno ili ograničeno zakonom ili pravnim poslom.

U smislu stava 1. tačka 1) ovog člana, smatra se da su ponuđač i lica koja s njim zajednički deluju stekli akcije s pravom glasa, kad zaključe pravni posao ili nastankom drugog pravnog osnova za prenos akcija, nezavisno od momenta prenosa akcija u Centralnom registru, kao i nezavisno od toga što je pravni posao zaključen pod odložnim uslovom.

Pod istim uslovima, smatra se da su ponuđač i lica koja s njim zajednički deluju stekli akcije s pravom glasa i kada, umesto akcija, steknu depozitne potvrde koje predstavljaju vlasništvo određenog broja akcija ciljnog društva. Prilikom sticanja ovih potvrda, odredbe stava 1. tačka 4) ovog člana shodno se primenjuju.”

Član 7.

U članu 6. stav 1. menja se i glasi:

„Lice je obavezno da objavi ponudu za preuzimanje kada neposredno ili posredno, samostalno ili zajednički delujući, stekne akcije s pravom glasa ciljnog društva, tako da zajedno sa akcijama koje je već steklo, pređe prag od 25% akcija s pravom glasa ciljnog društva (kontrolni prag).”

Stav 2. menja se i glasi:

„Posrednim sticanjem akcija s pravom glasa iz stava 1. ovog člana smatra se sticanje kontrole u smislu člana 4. st. 4. i 5. ovog zakona.”

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„Kada nastane obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje, lice iz stava 1. ovog člana dužno je da, bez odlaganja, objavi obaveštenje o nameri preuzimanja i dostavi ga regulisanom tržištu, odnosno MTP na kome se trguje akcijama ciljnog društva, Centralnom registru, Komisiji i ciljnom društvu, pod uslovima i na način određen ovim zakonom.”

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 4. i 5.

Dosadašnji stav 5. briše se.

U st. 6. i 7. reči: „st. 1. i 2.” zamenjuju se rečima: „stava 3.”.

Član 8.

Član 8. menja se i glasi:

„Član 8.

Sticalac nije obavezan da objavi ponudu za preuzimanje ako:

- 1) stekne akcije ciljnog društva nasleđivanjem;
- 2) stekne akcije ciljnog društva deobom zajedničke imovine bračnih drugova;
- 3) stekne akcije samo privremeno u obavljanju registrovane delatnosti preuzimanja (pokroviteljstva) emisije ili preprodaje hartija od vrednosti na tržištu, pod uslovom da preuzimalac emisije, odnosno pokrovitelj ne koristi pravo glasa po osnovu stečenih akcija;
- 4) stekne akcije ciljnog društva u stečajnom postupku;
- 5) stekne akcije ciljnog društva u postupku pripajanja privrednih društava, ali isključivo kada samo jedno od privrednih društava koja učestvuju u postupku pripajanja ima akcije ciljnog društva;
- 6) stekne akcije promenom pravne forme privrednog društva;
- 7) pravno lice stekne akcije ciljnog društva od drugog pravnog lica čiji su članovi ili akcionari neposredno ili posredno ista lica kao članovi ili akcionari tog lica, ili kad stekne akcije prenosom radi restrukturiranja unutar holdinga;
- 8) stekne akcije u novom društvu, koje je nastalo spajanjem postojećih društava ili podelom postojećeg društva, pod uslovom da su zaštićena sva prava nesaglasnih akcionara preostalih društava;
- 9) je isključivi cilj sticanja akcija obezbeđenje potraživanja koje ponuđač ima prema društvu, pod uslovom da poverilac ne koristi pravo glasa po osnovu stečenih akcija;
- 10) akcije ciljnog društva stiče Republika, odnosno lica sa kojima Republika zajednički deluje;

11) nakon sprovedene ponude za preuzimanje stekne akcije ciljnog društva prenosom između lica koja su delovala zajednički u ponudi za preuzimanje;

12) sticanjem akcija ciljnog društva poseduje procenat akcija s pravom glasa koji je jednak ili manji od procenta akcija koji poseduje drugi akcionar ciljnog društva koji je objavio ponudu za preuzimanje;

13) stekne akcije ciljnog društva u postupku povećanja osnovnog kapitala iz neto imovine ciljnog društva u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva, a skupština ciljnog društva na kojoj se donosi predmetna odluka tročetvrtinskom većinom prisutnih, ne računajući glasove sticaoca i lica koja sa njim deluju zajednički, odobri da sticalac može steći akcije s pravom glasa ciljnog društva bez obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje, ako bi predmetnim sticanjem akcija s pravom glasa za sticaoca nastala obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje;

14) je stekao više od 25% akcija ciljnog društva s pravom glasa pre stupanja na snagu ovog zakona;

15) kada je to propisano drugim zakonom.

Kada Akcionarski fond stiče akcije ciljnog društva u skladu sa zakonom kojim se uređuje privatizacija, nije obavezan da objavi ponudu za preuzimanje.

Ovaj zakon ne primenjuje se na sticaoce koji stiču akcije određenog izdavaoca kada se one prodaju putem javnog tendera, odnosno na tržištu na način kada je prodavac unapred poznat, i to:

1) od Akcionarskog fonda u skladu sa zakonom, kao i akcijama pojedinačnih akcionara koje se zajedno nude na prodaju istovremeno sa akcijama Akcionarskog fonda u skladu sa Zakonom o Akcijskom fondu („Službeni glasnik RS”, br. 38/01 i 45/05) i propisima kojim se uređuje privatizacija;

2) od Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih;

3) od Republičkog fonda za razvoj;

4) od Republike.

Ako aktom Vlade nije drukčije određeno, odredbe ovog zakona ne primenjuju se:

1) na prenos svojine bez naknade na akcijama koje su izdale banke, sa državne zajednice Srbija i Crna Gora na Republiku po osnovu Zakona o regulisanju odnosa između Savezne Republike Jugoslavije i pravnih lica i banaka sa teritorije Savezne Republike Jugoslavije koje su prvobitni dužnici ili garanti prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba („Službeni list SRJ”, br. 36/02 i 7/03);

2) na sticanje akcija koje su izdale banke kad je zakoniti imalac tih akcija Republika po osnovu Zakona o regulisanju odnosa između Savezne Republike Jugoslavije i pravnih lica i banaka sa teritorije Savezne Republike Jugoslavije koje su prvobitni dužnici ili garanti prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba („Službeni list SRJ”, br. 36/02 i 7/03) i Zakona o regulisanju javnog duga Savezne Republike Jugoslavije po osnovu devizne štednje građana („Službeni list SRJ”, broj 36/02);

3) na sticanje akcija koje su izdale banke, kad je zakoniti imalac tih akcija Republika;

4) na sticanje akcija koje su izdale banke, kad je u skladu sa zakonom, zakoniti imalac tih akcija Agencija za osiguranje depozita;

5) na sticanje akcija koje su izdale banke, kada su zakoniti imaoци tih akcija posebnim ugovorom, koji mora biti zaključen u pisanoj formi, ovlastili Agenciju za

osiguranje depozita da u njihovo ime i za njihov račun izvrši prodaju takvih akcija trećem licu;

6) na sticanje akcija koje su izdala društva za osiguranje, kada zakoniti imaoci tih akcija posebnim ugovorom, koji mora biti zaključen u pisanoj formi, ovlaste Agenciju za osiguranje depozita da u njihovo ime i za njihov račun izvrši prodaju takvih akcija trećem licu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje;

7) sticanje akcija koje su izdale banke, kad se ta trgovina vrši u postupku unovčenja imovine banaka u stečaju, odnosno likvidaciji u kojima funkciju stečajnog, odnosno likvidacionog upravnika vrši Agencija za osiguranje depozita;

8) sticanje akcija Centralnog registra, berzi i drugih lica u finansijskom sektoru, u smislu zakona kojim se uređuje poslovanje banaka, kad je zakoniti imalac tih akcija Republika;

9) sticanje akcija Centralnog registra, berzi i drugih lica u finansijskom sektoru, u smislu zakona kojim se uređuje poslovanje banaka, kada su zakoniti imaoci tih akcija posebnim ugovorom, koji mora biti zaključen u pisanoj formi, ovlastili Agenciju za osiguranje depozita da u njihovo ime i za njihov račun izvrši prodaju takvih akcija trećem licu.

Na sticaoca akcija iz ovog člana, u slučaju daljeg sticanja akcija sa pravom glasa ciljnog društva, primenjuju se odredbe ovog zakona o obavezi objavljivanja ponude za preuzimanje i postupku preuzimanja.”

Član 9.

Član 13. menja se i glasi:

„Član 13.

Ponuđač je obavezan da u roku od 15 dana od dana nastanka obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje podnese Komisiji zahtev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, samu ponudu, skraćeni tekst ponude, tekst obaveštenja o nameri za preuzimanje i isprave iz člana 20. stav 2. ovog zakona.

Komisija će o zahtevu iz stava 1. ovog člana doneti rešenje u roku od sedam radnih dana od dana prijema urednog zahteva i o tome obavestiti Centralni registar.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, kada Komisija sarađuje sa organima nadležnim za zaštitu konkurencije, sprečavanje pranja novca i drugim organima, a radi sprečavanja poremećaja na tržištu kapitala u Republici, rok za donošenje rešenja za odobrenje zahteva za objavljivanje ponude za preuzimanje se može produžiti do deset dana, od dana prijema urednog zahteva.

Ponuđač je dužan da Komisiji podnese zahtev za odobrenje objavljivanja izmene ponude za preuzimanje, najkasnije tri radna dana pre isteka roka trajanja ponude.

Komisija donosi rešenje o podnetom zahtevu za odobrenje objavljivanja izmene ponude za preuzimanje u roku od jednog radnog dana od dana prijema urednog zahteva i o tome obaveštava Centralni registar.

Rešenja iz st. 2. i 5. ovog člana Komisija donosi kada utvrdi:

1) potpunost i verodostojnost podataka iz ponude za preuzimanje i isprava podnetih uz zahtev za odobrenje objavljivanja ponude, u skladu sa članom 20. ovog zakona;

2) da je cena u ponudi za preuzimanje utvrđena u skladu sa ovim zakonom;

3) da je ponuđač u slučaju izmene ponude u cilju povećanja cene osigurao sredstva za podmirenje, u skladu sa članom 16. ovog zakona.

Prilikom odlučivanja o zahtevu za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, kao i njene izmene, Komisija ne ocenjuje opravdanost i celishodnost elemenata ponude za preuzimanje.

Ukoliko prilikom odlučivanja o zahtevu za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, kao i njene izmene, Komisija utvrdi određene nepravilnosti, naložiće ponuđaču da uredi zahtev i dostavi dokumentaciju koja nedostaje i utvrdiće rok u kome je dužan to da učini.

Ako ponuđač, u ostavljenom roku ne postupi po zahtevu Komisije, Komisija će doneti zaključak kojim se zahtev ponuđača odbacuje.

Komisija ne odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u ponudi za preuzimanje.”

Član 10.

Član 15. menja se i glasi:

„Član 15.

Kada su predmet preuzimanja banke, osiguravajuća društva ili davaoci finansijskog lizinga ponuđač istovremeno sa podnošenjem zahteva za odobrenje objavljivanja ponude Komisiji, podnosi i saglasnost Narodne banke Srbije, odnosno drugog nadležnog organa, u slučaju kada je to propisano posebnim zakonom.”

Član 11.

U članu 16. stav 1. alineja prva zapeta i reč: „odnosno” zamenjuju se rečju: „i”, a reči: „stav 6.” zamenjuju se rečima: „stav 10.”.

U stavu 2. tačka na kraju zamenjuje se zapetom i dodaju se reči: „sa kojom nije međusobno povezana kapitalom u smislu odredaba člana 4. st. 4. i 5. ovog zakona.”.

U stavu 5. reči: „stav 6.” zamenjuju se rečima: „stav 10.”.

Član 12.

U članu 18. stav 1. reči: „sa tiražom od najmanje 100.000 primeraka” brišu se.

Stav 3. menja se i glasi:

„Ponudu za preuzimanje i svaku izmenu ponude ponuđač je obavezan da dostavi ciljnom društvu, regulisanom tržištu, odnosno MTP na kojem se trguje akcijama ciljnog društva i Centralnom registru najkasnije istog dana, a svim akcionarima ciljnog društva najkasnije tri dana od dana kad je dao nalog za objavljivanje u skladu sa stavom 1. ovog člana.”

Posle stava 3. dodaje se novi stav 4, koji glasi:

„Centralni registar je dužan da objavi ponudu na svojoj internet stranici, kao i da omogući ponuđaču uvid u podatke koji se odnose na akcionare, počev od dana dobijanja rešenja o odobrenju ponude za preuzimanje od Komisije.”

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 5. i 6.

Član 13.

U članu 20. stav 1. tač. 1) i 2) posle reči: „poslovno ime,” dodaju se reči: „matični broj,”.

U tački 2) posle reči: „zajednički deluje” dodaju se reči: „i opis načina zajedničkog delovanja”.

U tački 7) reči: „brokersko-dilerskog” zamenjuju se rečju: „investicionog”.

U stavu 2. tačka 1) menja se i glasi:

„1) dokumenta o pravnim poslovima kojima su ponuđač i lica koja s njim deluju zajednički stekli akcije ciljnog društva u razdoblju od dve godine pre dana nastanka obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje, kao i izjavu ponuđača i lica koja s njim deluju zajednički da, osim navedenih pravnih poslova, nisu zaključili druge pravne poslove u cilju sticanja akcija ciljnog društva;”.

U tački 4) posle reči: „banaka” dodaju se zapeta i reči: „davaoca finansijskog lizinga”.

U tački 6) alineja prva reči: „brokersko-dilersko” zamenjuju se rečju: „investiciono”.

Dodaje se tačka 7), koja glasi:

„7) potvrdu regulisanog tržišta, odnosno MTP, izdatu na zahtev ponuđača, o prosečnoj ceni akcija i obimu trgovanja iz člana 22. st. 1, 2. i 4. ovog zakona.”

Član 14.

Član 22. menja se i glasi:

„Član 22.

Kada je obim trgovanja akcijama ciljnog društva u periodu od šest meseci koji prethodi danu nastanka obaveze objavljivanja obaveštenja o nameri predstavljao najmanje 0,5% ukupnog broja izdatih akcija s pravom glasa, i kada je najmanje u tri meseca tog perioda obim trgovanja iznosio najmanje 0,05% ukupnog broja izdatih akcija s pravom glasa na mesečnom nivou, akcije ciljnog društva smatraju se likvidnim u smislu ovog zakona.

Kada su akcije s pravom glasa ciljnog društva likvidne u skladu sa stavom 1. ovog člana, ponuđač je obavezan da u ponudi za preuzimanje ponudi najmanje najvišu cenu od sledećih cena:

- prosečna ponderisana cena akcija s pravom glasa u poslednja tri meseca pre objavljivanja obaveštenja o nameri preuzimanja utvrđena na osnovu izveštaja o trgovanju na regulisanom tržištu, odnosno MTP,

- poslednja tržišna cena akcija s pravom glasa ciljnog društva na regulisanom tržištu, odnosno MTP po kojoj se trgovalo prethodnog radnog dana pre objavljivanja obaveštenja o nameri preuzimanja, sa obimom trgovanja koji je najmanje jednak prosečnom dnevnom obimu trgovanja u poslednja tri meseca,

- cena po kojoj je ponuđač ili lica koja s njim zajednički deluju stekao akcije s pravom glasa ciljnog društva u poslednjih 12 meseci pre nastanka obaveze objavljivanja obaveštenja o nameri,

- prosečna ponderisana cena po kojoj je ponuđač ili lica koja s njim zajednički deluju u poslednje dve godine pre dana nastanka obaveze objavljivanja obaveštenja o nameri stekao najmanje 10% akcija s pravom glasa ciljnog društva.

Kada akcije s pravom glasa ciljnog društva nisu likvidne u skladu sa stavom 1. ovog člana ili nisu uključene u trgovanje na regulisano tržište, odnosno MTP, ponuđač je obavezan da ponudi akcionarima najmanje najvišu vrednost od sledećih vrednosti:

- najviša cena iz stava 2. ovog člana,
- knjigovodstvena vrednost akcija s pravom glasa,
- procenjena vrednost akcija s pravom glasa u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.

Ako ponuđač zahtev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje ne podnese u roku iz člana 13. stav 1. ovog zakona, prosečna cena iz stava 2. ovog člana izračunava se kao ponderisani prosek svih cena ostvarenih na regulisanom tržištu, odnosno MTP za svako sledeće tromesečje posebno, počevši od tromesečja koje prethodi danu nastanka obaveze objavljivanja obaveštenja o nameri, do dana podnošenja zahteva, s tim da je ponuđač obavezan da u ponudi za preuzimanje ponudi najmanje najvišu tromesečnu prosečnu cenu izračunatu u navedenom razdoblju, ako je ta cena viša od cene iz stava 1. ovog člana.

Ako ponuđač, odnosno lica koja s njim zajednički deluju, suprotno odredbama člana 36. ovog zakona, stekne ili otuđi akcije s pravom glasa ciljnog društva po višoj ceni od cene propisane odredbama ovog člana, obavezan je da u ponudi za preuzimanje ponudi višu cenu.

Ako ponuđač ili lice koje s njim deluje zajednički u roku od jedne godine od dana zatvaranja ponude za preuzimanje, stekne akcije s pravom glasa ciljnog društva koje su bile predmet ponude, po ceni koja je viša od cene iz ponude, obavezan je da akcionarima koji su prihvatili ponudu za preuzimanje isplati razliku u ceni u roku od sedam dana od dana sticanja.

Obaveza iz stava 6. ovog člana ne odnosi se na sticanje akcija s pravom glasa u slučaju statusnih promena, povećanja osnovnog kapitala ciljnog društva novim ulozima i povećanja osnovnog kapitala iz neto imovine ciljnog društva u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva.

Ponuđač ne može da snižava ponuđenu cenu niti da menja ponudom određen način i rok plaćanja, ali može da povisi ponuđenu cenu. Za svaku akciju iste klase ponuđač mora da plati istu cenu.

Ako ponuđač povisi ponuđenu cenu, mora da obezbedi i sredstva za pokriće tog dela iznosa, a u skladu sa odredbama člana 16. ovog zakona.

Naknada za plaćanje akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje može biti ponuđena u novcu, odnosno u hartijama od vrednosti koje su predviđene zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, kao i u dužničkim hartijama koje izdaju Republika i Narodna banka Srbije.

U slučaju da se na ime naknade iz stava 10. ovog člana nude i novčana sredstva i hartije od vrednosti, proporcionalni odnos novčanih sredstava i hartija od vrednosti ponuđač može slobodno da strukturira.

Hartije od vrednosti iz stava 10. ovog člana moraju da budu iste vrste i klase kao i akcije koje su predmet ponude za preuzimanje, uključene u trgovanje na odgovarajuće tržište najmanje istog stepena transparentnosti i ne smeju da budu pod teretom.

Kada ponuđač nudi naknadu u hartijama od vrednosti ili kombinaciji hartija od vrednosti i novca, obavezan je da ponudi i novčanu naknadu kao alternativu.

Kada su predmet ponude preferencijalne akcije, na utvrđivanje cene koju je ponuđač obavezan da ponudi akcionarima shodno se primenjuju odredbe ovog člana.

Komisija propisuje bliže uslove pod kojima ponuđač može ponuditi naknadu za preuzimanje i način utvrđivanja naknade.”

Član 15.

U članu 25. stav 2. na kraju tačka se briše i dodaju se reči: „i proizvodi pravno dejstvo danom objavljivanja.”.

Dodaje se stav 3, koji glasi:

„Ponuđač je dužan da o povlačenju ponude odmah obavesti Komisiju, ciljno društvo i Centralni registar.”

Član 16.

Naziv člana i član 34. brišu se.

Član 17.

Naziv člana i član 35. brišu se.

Član 18.

Član 37. menja se i glasi:

„Član 37.

Ponuđač, odnosno sticalac i lica koja deluju zajednički sa ponuđačem ne mogu ostvariti pravo glasa iz svih stečenih akcija ciljnog društva u sledećim slučajevima:

- kad nakon nastupanja obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje, u zakonskom roku ne podnesu zahtev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, od dana nastanka obaveze do dana izvršenja ove obaveze,

- kada Komisija odbije ili odbaci zahtev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, od dana konačnosti rešenja kojim se odbija ili zaključka kojim odbacuje isti zahtev, do dana prijema rešenja kojim Komisija odobrava objavljivanje ponude za preuzimanje,

- kad nakon što im je Komisija odobrila objavljivanje ponude, istu ne objave u zakonskom roku, od dana kad su došli u docnju do dana izvršenja ove obaveze.

Kada lice ne može ostvariti pravo glasa u skladu sa stavom 1. ovog člana, skupština ciljnog društva donosi odluke ne uzimajući u obzir akcije s pravom glasa ovog lica pri utvrđivanju kvoruma, odnosno većine za odlučivanje.

Kada lice iz stava 1. ovog člana proda akcije ciljnog društva tako da njegovo učešće u kapitalu ciljnog društva padne ispod 25%, Komisija utvrđuje da lice ima pravo glasa iz preostalih akcija s pravom glasa ciljnog društva, o čemu obaveštava Centralni registar.”

Član 19.

U članu 40. stav 1. reč: „sedam” zamenjuje se brojem: „10”.

Posle stava 2. dodaju se novi stav 3. i st. 4, 5. i 6, koji glase:

„Pre objave mišljenja iz stava 1. ovoga člana, upravni odbor ciljnog društva je dužan da u roku od tri dana od dana objave ponude za preuzimanje, obavesti zaposlene ciljnog društva, koji u roku od pet dana od dana kada im je ono predloženo, mogu dati svoje mišljenje o ponudi za preuzimanje.

Komisija može propisati bliže način na koji zaposleni ciljnog društva mogu dati svoje mišljenje.

Ukoliko upravni odbor u roku iz stava 3. ovog člana dobije mišljenje predstavnika zaposlenih o ponudi za preuzimanje, obavezan je da ga objavi istovremeno sa svojim mišljenjem.

Ako mišljenje o ponudi za preuzimanje ili mišljenje zaposlenih sadrži netačne informacije ili informacije koje mogu dovesti u zabludu, lica koja su učestvovala u izradi mišljenja, biće solidarno odgovorna akcionarima za štetu ukoliko su znala ili trebala znati da su te informacije netačne ili dovode u zabludu.”

Dosadašnji stav 3. postaje stav 7.

Član 20.

Član 41. menja se i glasi:

„Član 41.

Komisija obavlja poslove nadzora utvrđene zakonom.

Ciljno društvo, akcionari ciljnog društva, Centralni registar, poslovne banke, investiciona društva, kao i ostala pravna i fizička lica dužni su da, na zahtev Komisije u postupku utvrđivanja obaveze preuzimanja ili zajedničkog delovanja, kao i nadzora u postupku preuzimanja, Komisiji omoguće uvid i dostave dokumentaciju koju Komisija smatra potrebnom za sprovođenje nadzora.

Centralni registar i ciljno društvo dužni su da Komisiji, na njen zahtev, daju na uvid ili dostave sve podatke o vlasničkom statusu akcionara.

Komisija, svaki njen član i zaposleni podatke i dokumentaciju iz st. 1- 3. ovog člana, koji mogu poslužiti kao dokaz u prekršajnom postupku, mogu da koriste samo u okviru svoje nadležnosti i dužni su da ih čuvaju kao poslovnu tajnu.

Komisija sarađuje sa organima iz inostranstva nadležnim za nadzor nad preuzimanjem, sa organima nadležnim za zaštitu konkurencije i sprečavanje pranja novca i drugim organima, radi ostvarivanja poslova iz svog delokruga, kao i radi pružanja pomoći tim organima u vršenju njihovih funkcija.

Komisija u rešavanju u upravnim stvarima shodno primenjuje odredbe zakona o opštem upravnom postupku, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.”

Član 21.

Posle člana 41. dodaju se naziv člana 41a i čl. 41a i 41b, koji glase:

„Nadzorne mere

Član 41a

Kada utvrdi nepravilnosti, odnosno nezakonitosti Komisija će rešenjem naložiti preduzimanje mera, odnosno izreći meru propisanu ovim zakonom.

Komisija će rešenjem odrediti rok za izvršenje i dostavljanje odgovarajućih dokaza.

Kada utvrdi nepravilnosti, odnosno nezakonitosti Komisija može:

1) utvrditi postojanje obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje i naložiti preduzimanje radnji, radi objavljivanja ponude za preuzimanje;

2) utvrditi da lice koje nakon nastupanja obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje u zakonskom roku ne podnese zahtev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje nema pravo glasa nad svim stečenim akcijama ciljnog društva, od dana nastanka obaveze do dana izvršenja ove obaveze, o čemu obaveštava Centralni registar;

3) naložiti izmenu, dopunu ili povlačenje ponude za preuzimanje ili obustaviti postupak preuzimanja i staviti van snage rešenje o odobrenju ponude za preuzimanje;

4) zatražiti dostavljanje ili objavljivanje dodatnih informacija, saopštenja ili ispravki u vezi ponude za preuzimanje;

5) doneti druge mere koje su potrebne radi uklanjanja posledica koje su nastale izvršenjem ili propuštanjem radnji;

6) javno objaviti sve preduzete mere i sankcije koje su izrečene.

Ako ponuđač ne postupi u skladu sa rešenjem Komisije iz stava 1. ovog člana, Komisija može novim rešenjem izreći novu ili istu meru.

Član 41b

Ako ponuđač ne objavi ponudu za preuzimanje, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom, svaki akcionar ciljnog društva može putem suda zahtevati otkup akcija s pravom glasa, pod uslovima pod kojima je morala biti objavljena ponuda za preuzimanje.

Ukoliko prema odredbama ovog zakona Komisija treba neku odluku da dostavi licu koje ima boravište, odnosno sedište u inostranstvu, to će učiniti preko punomoćnika tog lica koje ima boravište ili sedište u Republici.

Ako punomoćnik iz stava 2. ovog člana nije imenovan odluka će se smatrati dostavljenom objavljivanjem u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 22.

Naziv člana i član 42. brišu se.

Član 23.

U članu 47. stav 1. tačka 1) reči: „st. 1 - 4. i 6” brišu se.

U tački 19) reči: „stav 5” zamenjuju se rečima: „stav 10”.

Tačka 30) briše se.

Tačka 31) menja se i glasi:

„31) ako ne postupi u skladu sa članom 41a stav 3. tač. 1) i 4).”

Tačka 32) briše se.

U stavu 3. reči: „iz stava 1. tač. 1) -27) i 29)-33)” zamenjuju se rečima: „iz stava 1. tač.1)-27), 29) i 31)”.

Član 24.

U članu 48. tačka 2) posle reči: „mišljenje o ponudi za preuzimanje” dodaju se reči: „ili mišljenje predstavnika zaposlenih”, a reči u zagradi: „st. 1. i 3” zamenjuju se rečima: „st. 1, 4. i 6”.

Član 25.

U čl. 32, 46. i 47. reči: „organizovano tržište” i reči: „organizacioni oblik organizovanog tržišta” u određenom padežu zamenjuju se rečima: „regulisano tržište, odnosno MTP” u odgovarajućem padežu.

Član 26.

Lica za koja se do dana stupanja na snagu ovog zakona nije smatralo da deluju zajednički, a koja prema odredbama ovog zakona deluju zajednički, i koja na dan stupanja na snagu ovog zakona zajednički poseduju više od 25% akcija s pravom glasa ciljnog društva, u slučaju daljeg sticanja akcija s pravom glasa ciljnog društva obavezna su da objave ponudu za preuzimanje, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Komisija za hartije od vrednosti i Centralni registar izvršiće usklađivanje svojih akata sa ovim zakonom u roku od 20 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 27.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se po isteku 30 dana od dana stupanja na snagu, osim čl. 16. i 17. ovog zakona koji se primenjuju od 1. februara 2012. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je sadržan u odredbama člana 97. tač. 6. i 7. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, pored ostalog, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, bankarski i devizni sistem, svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o preuzimanju akcionarskih društava („Službeni glasnik RS”, broj 46/06 – u daljem tekstu: Zakon) stupio je na snagu i počeo sa primenom 10. juna 2006. godine. Cilj donošenja Zakona bio je da što potpunije uredi tržišno preuzimanje kao oblik promene vlasničke strukture akcionarskih društava, uz nastojanje da se ostvari ravnopravnost akcionara, odnosno zaštita manjinskih akcionara, očuva integritet tržišta hartija od vrednosti i ostvari transparentnost procesa preuzimanja uz odgovarajuću superviziju, kao i povećanje konkurentnosti na tržištu kapitala i odgovornosti privrednih subjekata. Izmenama i dopunama Zakona iz 2009. godine („Službeni glasnik RS”, broj 107/09) omogućeno je privlačenje novih investicija u bankarskom sektoru kroz dokapitalizaciju banaka u kojima Republika Srbija poseduje akcije, a u slučaju da takvu dokapitalizaciju vrše profesionalni investitori.

Podsećamo da je odredbama Zakona koje se odnose na predmet uređenja i primenu propisano da se Zakon primenjuje na otvorena akcionarska društva čijim akcijama se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrednosti u Republici Srbiji, kao i da predmet preuzimanja ne mogu biti akcionarska društva čijim se akcijama nije trgovalo na organizovanom tržištu poslednja tri meseca pre objavljivanja obaveštenja o nameri preuzimanja. S obzirom da Zakon o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata („Službeni glasnik RS”, broj 47/06) predviđa da se akcijama svih otvorenih akcionarskih društava obavezno trguje na organizovanom tržištu, odnosno berzi, prava svih manjinskih akcionara ovih društava su u dovoljnoj meri Zakonom uređena i zaštićena.

Međutim, usvojen je Zakon o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”, broj 31/11) 5. maja 2011. godine i Zakon o privrednim društvima („Službeni glasnik RS”, broj 36/11) 25. maja 2011. godine u Narodnoj skupštini. Najvažnija novina Zakona o privrednim društvima što se tiče tržišta kapitala, predstavlja ukidanje dosadašnje podele akcionarskih društava na zatvorena i otvorena akcionarska društva. Svako akcionarsko društvo može samostalno da odluči da li će svoje akcije kotirati na regulisanom tržištu, odnosno MTP ili ne. Ova novina je nametnula i neophodne izmene u Zakonu o tržištu kapitala koje se odnose na određivanje obaveznosti trgovanja akcijama na regulisanom tržištu, odnosno MTP. Ostavljena je mogućnost kompanijama čijim se akcijama trguje na regulisanom tržištu, odnosno MTP da uz strogo propisanu i kontrolisanu proceduru isključe svoje akcije sa tog tržišta, nakon čega takvim akcijama može da se trguje u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, van berze.

Na taj način je izvršeno i usklađivanje sa regulativom EU koja ne poznaje podelu na zatvorena i otvorena akcionarska društva, već na društva čijim akcijama se trguje ili ne trguje na regulisanom tržištu, pri čemu je individualna odluka svake kompanije da li će svoje akcije kotirati na regulisanom ili nekom drugom tržištu.

Dakle, potreba za donošenjem ovog zakona proizlazi iz neophodnosti usaglašavanja sa pomenutim rešenjima u Zakonu o privrednim društvima i Zakonu o tržištu kapitala radi zaštite akcionara. Ovo usaglašavanje podrazumevalo je, pre

svega, izmene odredaba kojima se određuje predmet uređivanja Zakona, kao i proširenje pojma „ciljno društvo” koje je predmet ponude za preuzimanje i, samim tim, ključna odrednica u zakonu. S tim u vezi, propisano je da je ciljno društvo akcionarsko društvo čijim se akcijama trguje na regulisanom tržištu, odnosno MTP u Republici, ali i društvo koje ima više od 100 akcionara i osnovni kapital od najmanje 3.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti. Na ovaj način na prvi pogled je izvršeno proširenje primene zakona i na ona akcionarska društva čijim se akcijama ne trguje na berzi, ali treba imati u vidu da je dosadašnje zakonsko rešenje u zakonu kojim se uređuju privredna društva propisivalo obavezu svim otvorenim akcionarskim društvima u Republici da se kotiraju na berzi. Kako je takvo rešenje i podela na zatvorena i otvorena akcionarska društva ukinuta usvajanjem novog Zakona o privrednim društvima, javila se potreba da se obaveza preuzimanja proširi i na one kompanije koje se isključe sa regulisanog tržišta, odnosno MTP, kao i na one koje se posle privatizacije ne uključe na regulisano tržište, odnosno MTP, a čiji je broj akcionara i visina kapitala značajna. Imajući u vidu da je veliki broj građana dobio akcije iz privatizacije, te da oni predstavljaju često manjinske akcionare u akcionarskim društvima čijim se akcijama trguje na berzi, postoji potreba da se na ovaj način zaštite dodatno njihova prava kada se navedene kompanije svojom voljom isključe iz trgovanja na regulisanom tržištu, odnosno MTP. Na ovaj način štite se prava i ostalih manjinskih akcionara kao što su portfeljni investitori koji su sredstva uložili na našem tržištu kapitala.

Slična rešenja koja prepoznaju kao ciljno društvo svako društvo koje ima više od 100 akcionara i kapital od najmanje 3.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti ugrađena su u regulativi zemalja iz regiona, a u okvirima je i ciljeva propisanih Direktivom EU o ponudama za preuzimanje broj 2004/25/EC (u daljem tekstu: Direktiva EU). Tako je u Sloveniji prepoznato kao ciljno društvo svako društvo koje ima više od 250 akcionara i ukupni kapital od najmanje 4.000.000 evra, a u Hrvatskoj svako društvo koje ima više od 100 akcionara i osnovni kapital od najmanje 3.000.000 evra.

Analizom podataka dobijenih od Centralnog registra o otvorenim akcionarskim društvima u Republici Srbiji koja imaju preko 100 akcionara, utvrđeno je da takvih društava, čijim se akcijama trguje na Beogradskoj berzi, ima 1202, a da od njih samo 261 društvo ima osnovni kapital preko 3 miliona evra na dan 31. decembar 2010. godine. Kako se na Beogradskoj berzi trenutno trguje akcijama oko 1500 kompanija, navedeni uslov, ispunjava oko 17% kompanija. Kompanije koje imaju preko 3 miliona evra ukupnog kapitala je 278.

Poštujući pravo svake kompanije na samostalno donošenje odluka o pravnom statusu i poslovnoj politici, kao i uzimajući u obzir osnovna načela koja se odnose na ravnopravnost akcionara u postupku preuzimanja i transparentnost ovog postupka, ovim izmenama se i dalje promoviše i osigurava zaštita interesa i vlasništva kako građana tako i portfeljnih investitora na našem tržištu kapitala. Tako je ovim izmenama detaljnije propisan nadzor i mere koje Komisija može primeniti na lica koja ne poštuju zakon, kao i strožije sankcije.

Dalje je vršeno usklađivanje sa direktivom EU koja reguliše ovu materiju i korišćena su najbolja rešenja zemalja iz okruženja koje su imale slične okolnosti privatizacije društvenog kapitala.

Ostale izmene u Predlogu zakona se uglavnom odnose na terminološko usklađivanje određenih pojmova ili potrebna pojašnjenja postojećih odredbi u skladu sa odredbama Zakona o tržištu kapitala.

III. SADRŽINA ZAKONA – OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. menjaju se odredbe člana 1. Zakona, tako što se brišu odredbe st. 2. i 3. u cilju usaglašavanja sa odredbama zakona kojim se uređuje tržište kapitala.

U članu 2. menja se pojam „ciljno društvo” u članu 2. tačka 1) Zakona, a u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje tržište kapitala i odgovarajućom regulativom u zemljama u okruženju. Slična rešenja ugrađena su u regulativi zemalja iz regiona, a u okvirima je i ciljeva propisanih Direktivom EU o ponudama za preuzimanje broj 2004/25/EC (u daljem tekstu: Direktiva EU). Takođe, u članu 2. Zakona dodaje se tačka 2a) kojom se daje mogućnost davanja ponude za preuzimanje i preferencijalnih akcija bez prava glasa, ali se ne propisuje obaveza davanja ponude u navedenom slučaju, što je u potpunosti u skladu sa Direktivom EU i potrebama privrednih subjekata uočenim u praksi. Menja se i tačka 5) člana 2. Zakona na način da se definišu akcije sa pravom glasa. Tačka 6) menja se tako da precizira ko se smatra akcionarem ciljnog društva.

U članu 3. menja se odredba člana 3. tačka 2) Zakona radi preciziranja.

U članu 4. menja se član 4. Zakona na način da se preciznije može utvrditi kada lica deluju zajednički, što predstavlja potpuno usaglašavanje sa Direktivom EU uz razradu pojedinosti po ugledu na uporednu regulativu zemalja iz okruženja. Tako se sada licima koja zajednički deluju smatraju lica koja sprečavaju drugo lice u sprovođenju postupka preuzimanja, lica koja povezuju okolnosti u vezi sa sticanjem akcija, kao i zajedničko delovanje članova uprave društva sa društvom u kome vrše funkciju uprave.

U članu 5. vrše se preciziranja o načinu zajedničkog delovanja i pravno tehnička redakcija teksta člana 5. Zakona.

Članom 6. dodaje se novi član 5a kojim se detaljno propisuje način utvrđivanja broja i procenta akcija sa pravom glasa, a u svetlu novina koje donosi Zakon o tržištu kapitala (depozitne potvrde) i koristeći iskustva zemalja iz regiona.

U članu 7. vrše se preciziranja i pravno tehnička redakcija teksta člana 6. Zakona, pri čemu se dodatno propisuje šta se smatra posrednim sticanjem akcija, zbog problema koji su se javljali u praksi oko dokazivanja slučajeva posrednog sticanja akcija ciljnog društva.

U članu 8. menja se član 8. Zakona kojim se proširuje broj specifičnih situacija u skladu sa rešenjima iz uporedne regulative zemalja iz okruženja, u kojima sticalac nije obavezan da objavi ponudu za preuzimanje:

- ako nakon sprovedene ponude za preuzimanje, ponuđač stekne akcije ciljnog društva prenosom između lica koja su delovala zajednički u ponudi za preuzimanje;

- sticanjem akcija ciljnog društva sticalac poseduje procenat akcija s pravom glasa koji je jednak ili manji od procenta akcija koji poseduje drugi akcionar ciljnog društva koji je objavio ponudu za preuzimanje;

- sticalac je stekao više od 25% akcija ciljnog društva s pravom glasa pre stupanja na snagu ovog zakona;

- kada je to propisano drugim zakonom.

U članu 9. vrši se izmena u članu 13. st. 1. i 2. Zakona kojom se relaksiraju rokovi za ponuđača da objavi ponudu za preuzimanje, kao i Komisije da donese rešenje po zahtevu, a u skladu sa potrebama uočenim u praksi. Dosadašnji rok od jednog dana za ponuđača da objavi ponudu i dva dana za rešenje Komisije nije bio

primeren realnom poslovanju privrednih subjekata, a uporedna regulativa propisuje rokove čak do 30 dana. Pri tome skrećemo pažnju da se na taj način nikako ne ugrožavaju prava ostalih akcionara, pošto je u intresu ponuđača da obaveštenje objavi što pre, kako tržište do momenta objave obaveštenja o preuzimanju ne bi odreagovalo skokom cene usled očekivanja ponude za preuzimanje. Dalje, u članu 13. brisan je stav 3. kao suvišan i dodat je novi stav 11. Zakona, kojim se propisuje da ako ponuđač u ostavljenom roku ne postupi po zahtevu Komisije da uredi zahtev za odobrenje objavljivanja ponude, Komisija donosi rešenje kojim se zahtev ponuđača odbacuje.

Članom 10. menja se član 15. Zakona radi preciziranja da je potrebno istovremeno podneti sa zahtevom za odobrenje ponude za preuzimanje Komisiji i saglasnost Narodne banke Srbije kada su predmet preuzimanja osiguravajuća društva, banke i davaoci finansijskog lizinga.

U članu 11. se vrši pravnotehnička redakcija člana 16. stav 1. Zakona u skladu sa izmenama člana 22. koje predviđaju obavezu davanja novčane naknade kao alternative i onda kada ponuđač nudi naknadu u hartijama od vrednosti, a u stavu 2. dodatno preciziranje načina obezbeđenja sredstava u slučaju kada je ponuđač banka.

U članu 12. se u članu 18. stav 1. Zakona vrši usklađivanje odredaba sa realnim stanjem u pogledu tiraža dnevnih novina i smanjuju troškovi ponuđačima u smislu otvaranja mogućnosti izbora povoljnijeg oglasnog prostora. Dalje, dodaje se novi stav 4. koji propisuje obavezu Centralnog registra da omogući uvid ponuđaču u podatke koji se odnose na akcionare, što olakšava ponuđaču obaveštavanje akcionara i sprovođenje postupka preuzimanja.

U članu 13. vrši se terminološka zamena pojmova u skladu sa terminima koje uvodi Zakon o tržištu kapitala i dodatna preciziranja postojećih odredaba u članu 20. st. 1. i 2. Zakona, a dodatno se propisuje obaveza ponuđača u vezi sa dostavljanjem Komisiji određenih isprava uz ponudu.

U članu 14. menja se član 22. Zakona na način da se preciznije i detaljnije reguliše način utvrđivanja minimalne cene u ponudi za preuzimanje. Za likvidne akcije ponuđač mora da ponudi najmanje najvišu cenu između poslednje cene sticanja akcija i tržišne. Međutim, imajući u vidu da ciljno društvo može biti i ono čije akcije nisu uključene u trgovanje na regulisano tržište, odnosno MTP, ili da se akcijama navedenog društva retko trguje, te se smatraju slabo likvidnim akcijama, kao minimalna ponuđena cena uvodi se najviša vrednost između tržišne, knjigovodstvene ili procenjene vrednosti akcija. Ukoliko ova odredba ne bi postojala, ponuđač bi teoretski bio u mogućnosti za kompaniju koja nije na berzi da ponudi cenu od 1 dinara po akciji. Navedene izmene potpuno su u skladu sa Direktivom EU i određenim rešenjima u regulativi iz okruženja. Takođe, propisuje se i obaveza ponuđača da kada nudi naknadu u hartijama od vrednosti ili kombinaciji hartija od vrednosti i novca mora ponuditi i alternativu u novcu, čime se štiti pravo na izbor oblika naknade akcionara. Navedena obaveza u skladu je sa Direktivom EU.

U članu 15. vrši se dodatna preciziranja u članu 25. Zakona kojim se reguliše povlačenje ponude i dodaje se odredba kojom se propisuje da je ponuđač dužan da o povlačenju ponude odmah obavesti Komisiju, ciljno društvo i Centralni registar.

Čl. 16. i 17. brišu se čl. 34. i 35. Zakona pošto je predmetna materija uređena zakonom kojim se uređuju privredna društva.

U članu 18. menja se član 37. Zakona, na način da se preciznije propisuje kada ponuđač, odnosno sticalac i lica koja deluju zajednički sa ponuđačem ne može ostvariti pravo glasa nad svim akcijama ciljnog društva koje poseduje. Navedeno rešenje uočeno je u regulativi zemalja iz okruženja, a u skladu je sa osnovnim

ciljevima koje propisuje Direktiva EU. Naime u praksi su uočene brojne malverzacije, tačnije sve je učestalije sticanje akcija preko 25% bez objave obavezujuće ponude. Dosadašnje zakonsko rešenje kojim se oduzima pravo glasa na deo akcija preko kontrolnog praga u mnogim slučajevima nije sprečilo sticaoca da neometano vrši kontrolu nad preduzećem sa preostalih 25% glasova, usled velike disperzije vlasništva nad akcijama u rukama građana i manjinskih akcionara.

U članu 19. vrši se dopuna člana 40. Zakona u smislu daljeg usaglašavanja sa Direktivom EU, na način da se propisuje da ukoliko upravni odbor dobije mišljenje predstavnika zaposlenih o ponudi za preuzimanje, obavezan je da ga objavi istovremeno sa svojim mišljenjem. Propisuje se i odgovornost za lica koja su dala mišljenje o ponudi, a koje sadrži netačne informacije.

U članu 20. menja se član 41. Zakona na način da se detaljnije propisuje postupak nadzora utvrđenog zakonom, kao i obaveze stranaka u postupku nadzora Komisije.

Članom 21. dodaju se novi čl. 41a i 41b, kojima se preciznije definišu ovlašćenja i nadzorne mere Komisije, a u skladu sa potrebama uočenim u praksi kao i rešenjima implementiranim u uporednoj regulativi.

U članu 22. briše se član 42. Zakona jer predstavlja višak nakon izmena člana 37. Zakona kojim je predviđena delotvornija mera sa aspekta sankcionisanja sticaoca akcija ciljnog društva koji ne ispoštuje zakon.

U čl. 23. i 24. vrši se pravnotehnička korekcija kaznenih odredaba u čl. 47. i 48. Zakona, što predstavlja usaglašavanje sa izmenama izvršenim u Predlogu zakona.

U članu 25. navode se članovi Zakona u kojima je izvršena zamena pojma organizovano tržište pojmom regulisano tržište, odnosno MTP, a radi terminološkog usklađivanja sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

Članom 26. utvrđuju se prelazne odredbe i rok u kome će Komisija za hartije od vrednosti i Centralni registar izvršiti usklađivanje svojih akata sa ovim zakonom.

Članom 27. određeno je stupanje na snagu i rokovi za primenu ovog zakona.

IV. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

- Određenje problema koje Predlog zakona treba da reši

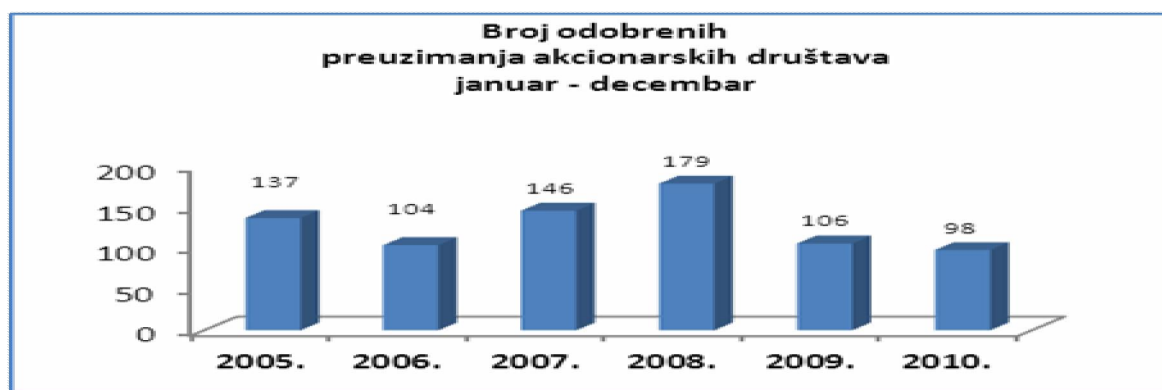
Problemi koje donošenje ovog zakona treba da reši je da se izvrši usklađivanje postojećih odredaba zakona sa Zakonom o tržištu kapitala i novim Zakonom o privrednim društvima, kao i da se što potpunije uredi tržišno preuzimanje, kao oblik promene vlasničke strukture akcionarskih društava, uz nastojanje da se ostvari ravnopravnost akcionara, odnosno zaštita manjinskih akcionara, očuva integritet tržišta hartija od vrednosti i ostvari transparentnost procesa preuzimanja uz odgovarajuću superviziju, kao i povećanje konkurentnosti na tržištu kapitala i odgovornosti privrednih subjekata.

Prema podacima Komisije koja je nadležna za nadzor i primenu Zakona o preuzimanju u 2010. godini Komisija je odobrila 98 ponuda za preuzimanje, koje su sve uspešno okončane.

Odobrena i uspešno okončana preuzimanja akcionarskih društva u periodu: januar - decembar

<i>opis</i>	Broj	Vrednost (Dinara)
-------------	-------------	--------------------------

		2009.	2010.	indeks 2010/2009	2009.	2010.	indeks 2010/2009
1	Odobreno preuzimanje akcionarskih društava	106	98	92.5			
2	Uspešno okončane ponude za preuzimanje akcionarskih društava	95	98	103.2	12,664,992,842	1,964,386,741	15.5
	Razlika (+/-)	11	0	-			

Međutim, ako posmatramo vrednost uspešno okončanih ponuda za preuzimanje vidi se trend pada vrednosti od 2008. godine pa nadalje, uzrokovanog brojnim faktorima kao što su:

- smanjena tržišna vrednost svih kompanija na Berzi kao posledice svetske ekonomske krize,
- smanjeno interesovanje za investicije i pored izuzetno povoljnih cena nekih kompanija na domaćem tržištu kapitala,
- izigravanje zakonske obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje koje ovaj Predlog pokušava da reši,
- drugi razlozi.

- Ciljevi koji se postižu njegovim donošenjem

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava treba da omogući prevazilaženje uočenih problema, a pre svega da doprinese efikasnoj primeni i koordinaciji i sa ostalim pozitivnim propisima Republike Srbije i zaštiti stečena prava njenih građana i portfeljnih investitora.

Prema informacijama koje smo dobili iz Komisije koja vrši nadzor određen ovim zakonom, brojne su manipulacije i izigravanja osnovnog cilja Zakona, te je neophodno dodatno precizirati navedenu materiju i utvrditi jasne kriterijume kod određivanja minimalne cene u ponudi za preuzimanje, kao i dodatno sankcionisanje sticanja akcija ciljnog društva kada izostane ispunjenje obaveza koje su zakonom propisane.

Imajući u vidu da je veliki broj građana dobio akcije iz privatizacije, te da oni predstavljaju često manjinske akcionare u akcionarskim društvima čijim se akcijama trguje na berzi, postoji potreba da se na ovaj način zaštite dodatno njihova prava kada se navedene kompanije svojom voljom isključe iz trgovanja na regulisanom tržištu, odnosno MTP. Na ovaj način štite se prava i ostalih manjinskih akcionara kao što su portfeljni investitori, koji su sredstva uložili na našem tržištu kapitala.

Slična rešenja koja prepoznaju kao ciljno društvo svako društvo koje ima više od 100 akcionara i osnovni kapital od najmanje 3.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti ugrađena su u regulativi zemalja iz regiona, a u okvirima je i ciljeva propisanih Direktivom EU o ponudama za preuzimanje broj 2004/25/EC (u daljem tekstu: Direktiva EU). Tako je u Sloveniji prepoznato kao ciljno društvo svako društvo koje ima više od 250 akcionara i ukupni kapital od najmanje 4.000.000 evra, a u

Hrvatskoj svako društvo koje ima više od 100 akcionara i osnovni kapital od najmanje 3.000.000 evra.

Analizom podataka dobijenih od Centralnog registra o otvorenim akcionarskim društvima u Republici Srbiji koja imaju preko 100 akcionara, utvrđeno je da takvih društava, čijim se akcijama trguje na Beogradskoj berzi, ima 1202, a da od njih samo 261 društvo ima osnovni kapital preko 3 miliona evra na dan 31. decembar 2010. godine. Kako se na Beogradskoj berzi trenutno trguje akcijama oko 1500 kompanija, navedeni uslov, ispunjava oko 17% kompanija.

Takođe, Predlog zakona usklađen je u najvećoj mogućoj meri sa Direktivom EU, te predstavlja i korak dalje u harmonizaciji domaćih propisa sa pravnim poretkom EU. Pri tome, korišćena su iskustva zemalja u regionu i uključena najbolja rešenja iz uporednih regulativa koja najbolje odgovaraju nivou razvoja našeg tržišta kapitala.

- Koje su druge mogućnosti za rešavanje problema

Prilikom izrade Predloga zakona zakonodavac nije bio u mogućnosti da razmatra druga rešenja upravo iz razloga što je potrebno zakonom regulisati navedenu problematiku, kako ne bi deo značajnih kompanija ostao van predmeta uređenja zakona.

- Zašto je donošenje akta najbolje za rešavanje problema

Kao što je već navedeno, predložene izmene se odnose na materiju koja se isključivo reguliše zakonom, tako da nije bilo mogućnosti za rešavanje problema na drugi način.

- Na koga će i kako najverovatnije uticati rešenja u Zakonu

Predlog zakona će imati pozitivan uticaj na razvoj tržišta kapitala u Republici, domaće i strane profesionalne investitore zainteresovane za ulaganja u domaće kompanije, a naročito na efikasnu realizaciju i zaštitu prava građana imalaca akcija iz privatizacije i ostalih portfeljnih investitora. Pozitivan uticaj će se neposredno manifestovati kroz manje troškove kod objave ponude za preuzimanje, usled brisanja odredbe o obaveznom tiražu dnevnih novina, putem bolje zaštite manjinskih akcionara oštrijim sankcionisanjem lica koja ne objave ponudu za preuzimanje kada steknu preko 25% akcija ciljnog društva i dr.

-Koji su troškovi koje će primena zakona izazvati građanima i privredi posebno malim i srednjim preduzećima

Primena ovog akta neće izazvati ni građanima ni privredi izdvajanje dodatnih troškova, upravo će doprineti smanjenju nepotrebnih troškova privrednih subjekata, kroz dopunu člana 18. Zakona.

-Da li donošenje zakona stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju

Usled smanjenja troškova objavljivanja ponude kao i dodatnim preciziranjem zakonskih odredaba, ove dopune doprinose stabilnosti pravnog sistema i samim tim posredno utiču na pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju.

- Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove o Predlogu zakona

Pri izradi Predloga zakona traženi su i uzeti u obzir inicijative i predlozi određenih relevantnih subjekata, kao što je Komisija za hartije od vrednosti i tržišni učesnici.

-Koje će mere tokom primene akta biti preduzete da bi se ostvarili razlozi donošenja akta

S obzirom da je primena zakona uslovljena usklađivanjem podzakonskih akata Komisije za hartije od vrednosti i Centralnog registra, pretpostavka za primenu jeste donošenje tih akata u dogledno vreme.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.